

Nº 1 - MAIG 1979

la farga

BUTLLETÍ DEL CASAL DE JUBILATS

SALT

Rellegir diaris i revistes endarrerits és un exercici ple d'al·licients. Amb la perspectiva i el regust que li dona el temps transcorregut, la notícia, el comentari o l'entrevista prenen matisos i valors nous; un interès sovint superior al que tenien el moment de llur publicació. Ens evocuen fets passats, ens recorden promeses fetes i no realitzades, ens desvetllen records quasi oblidats.

En aquesta secció de LA FARGA re-publicarem aquells retalls de diaris i revistes que ESPIGOLANT d'ací d'allà anem recollint i ens semblin d'interès per als nostres lectors.

UNA AVINGUDA AMB CUL DE SAC

A Salt a vegades hi passen coses estranyes. Per exemple, el fet que denuncia aquesta fotografia. Una avinguda de trenta metres d'amplada, amb parterre al mig, que és un autèntic cul de sac. El cotxe que hi ha al fons acaba d'arribar al final de la carretera, i, en topar amb la tàpia, no li queda altre remei que fer mitja volta.

L'avinguda s'anomena del Marquès de Camps i teòricament va des de la carretera Comarcal 141, de Girona a Vic, fins al nou accés a l'Autopista A-17. Diem teòricament perquè a la pràctica queda tallada en arribar a aquest punt que indica la fotografia. El problema no és gens fàcil de resoldre. Resulta que l'amo de la finca va preguntar ja fa anys a l'ajuntament on podia aixecar una casa que no destorbés ningú. I li varen contestar que ací. Però el temps passa i en un dels plans parcials aprovats s'hi va dibuixar l'avinguda. I no solament s'hi va dibuixar sinó que s'hi va obrir i en condicions immillorables. En arribar les màquines a la tàpia de la finca no pogueren passar més enllà. L'amo va recordar el compromís municipal i allà es va acabar la nova ruta.

Què s'ha de fer, doncs? Sabem que últimament es va intentar arreglar bonament la qüestió però les gestions no varen donar cap resultat positiu. Nosaltres tampoc sabem quina és la solució bona. Ara, el que creiem saber és que el problema s'ha d'arreglar d'una manera o d'una altra. Que no es pot pas quedar eternament aquest cul de sac sense que l'avinguda arribi mai al seu final previst. I això ho ha de tenir molt clar l'ajuntament i també l'amo de la finca.

REC-CLAR

PRESENCIA, 5-7-75

Han passat quatre anys. I mentrestant els problemes creats per aquesta muralla que tant absurdament barra el pas al trànsit cada vegada més intens per aquesta via s'han anat agreujant, puix que, si més no, afecten cada vegada a més gent. Han passat quatre anys i el Passeig del Marquès de Camps resta, encara, aqul estroncat. - Fins quan?

SALT I AQUELL TEMPS DE "LA PASTERA"

Salvador Sunyer —llavors tot just arribat al Senat— ho evoca en el curs d'una entrevista que publicava "Presència" el dia 23 de juliol de 1977.

... va sortir amb molta empena "La Pastera". L'època de "La Pastera" crec que va ésser una experiència molt positiva. Amb ella vàrem poder dur a terme el que en el Patronat no vàrem poder fer, o sigui: un teatre tal vegada no tan tradicional però sí més avantguardista (La Pell de Brau de l'Espriu, Els Condemnats de B. Porcel, Quatre Narracions de l'Espriu (escenificació), Homes i No d'en Pedrolo, etc.). Uns recitals de la Nova Cançó que llavors neixia, tota una sèrie de xerrades políticoculturals anomenades "Dijous Pastera", contactes amb altres grups de la "província" i moltes més coses. També cal dir que per aquesta època vàrem començar a donar classes de català, a Salt, d'una manera molt rudimentària i sense gaires mitjans econòmics. De fet era una cosa il·legal.

— Com definiries al poble de Salt i la seva gent?

— Crec que Salt és un poble sense monuments ni gaire història però la seva gent ha treballat sempre! És senzilla, honrada i molt unida en els problemes que els afecten. Els saltencs hem treballat, la majoria, a les fàbriques o al camp. I molts dels que treballen a la fàbrica, un cop fetes les 8 hores van al seu hortet a cavar fins que el sol es pon. Crec que Salt és un poble obrer i autodidacta.

EDITORIÀL

A principis d'aquest any va sortir la idea. AL CASAL DE JUBILATS DE SALT, que acull més de 700 socis de molt diverses edats, hi feia falta un mitjà de comunicació per viure i seguir fil per randa totes les activitats que es duen a

terme a la nostra entitat. Heus aquí, doncs, que uns quants Socis, a requeriment de la Junta, vam emprendre la tasca de forjar un BUTLLETÍ INFORMATIU.

I així ha nascut "LA FARGA". No cal dir que això ha suposat un compromís seriós per a nosaltres, ja que el manteniment d'una revista és molt costós; i més ho és si es vol portar, tal com pretenem, d'una manera lliure, correcta i continuada.

L'Equip de redacció d'aquest butlletí som gent del Casal, gent que amb més o menys experiència periodística fem aquesta feina amb il·lusió i entrega, i que no volem res més que això: que accepteu el nostre treball desinteressat i que ens ajudeu amb el que pogueu a enriquir el contingut d'aquesta publicació.

Ja tenim, doncs, "LA FARGA" a punt d'engegar les seves manxes i posar-se roenta. Aquesta és l'eina que us oferim per aconseguir una comunicació oberta; que ens farà viure, de calent en calent, la vida de SALT i del CASAL.

Consell de Redacció:

Imprimeix:

NOTÍCIES DEL CASAL

HOMES DEL CASAL

Aprofitant la sortida d'aquest butlletí que, alhora, serà un mitjà informatiu per a tots els socis del Casal i simpatitzants, m'han encarregat un petit treball de col·laboració. Amb molt de gust he accedit. Em plau moltíssim parlar una mica de l'amic i últim batlle de Salt, Sr. Narcís Davesa i Coll A.C.S., home tan vinculat al poble i al nostre Casal.

En Narcís Davesa era conegut per tots. Home molt treballador, molt honorat, molt ordenat, lluitador al servei del poble fins a les últimes conseqüències, de molta fe, tenia un geni fort i sovint s'enfilava; en totes les reunions demostrava la seva recititud. Home que volia ésser ben tractat,

i molt agrat, bon conseller, de cor bo i generós. I quan s'adonava que l'impuls del seu geni el traia, s'humiliava i demanava perdó. I, per sobre de tot, era Saltenc de soca-rel, i se'n sentia orgullós.

La seva trajectòria com a batlle del poble, va ésser curta però fecunda i el seu pas fugisser va deixar una estela de records i amistats dels quals el Casal va ésser-ne afavorit. Tots sabem l'estima que tenia a tot el que als jubilats es referia; tenia molta il·lusió per construir la Llar del Pensionista del Poble, cosa que no va poder realitzar perquè l'anexió va arribar d'una manera tan inesperada. Però l'esforç que havia fet va ésser important. Va emparaular i quasicomprar la Torre del carrer Sant Dionís per convertir-la en casa per als jubilats i pensionistes i, a la vegada, restituir per al poble l'edifici més significatiu que ens queda.

Com a batlle del poble li va tocar l'època més difícil: ...la transició.

Va jurar el càrrec a l'ajuntament el dia 7 de Març i, el dia 2 d'abril del mateix any, el Tribunal Suprem falla l'anexió a favor de Girona. Va ésser una derrota molt forta per a ell, que havia lluitat incansablement per continuar amb la independència del poble; l'home es va veure vençut però mai fracassat; tenia consciència que, si ell plegava, seria molt contraproduent per al poble, i per al poble va continuar treballant.

Dissimulant el seu neguit, l'últim dia de l'any 1974 signava davant de les autoritats Municipals Gironines i contra la seva consciència el decret d'anexió.

Coneixent la personalitat d'en Davesa el Sr. Ribot, batlle de Girona, el nomena President de la Comissió Coordinadora de la "Ex Villa de Salt" fins que vinguessin les eleccions democràtiques dels nostres dies. I ell, veient un deure més de servei al poble, també ho accepta, però dissortadament el dia 18 de Març del 1977 té un greu defalliment i per consell dels metges ha de renunciar a tots els càrrecs polítics i esportius perquè la seva salut és delicada i, en una carta adreçada a l'Ajuntament de Girona exposant el seu cas a fi que li acceptin la dimissió, s'acomiada de l'Alcalde dient-li que encara que estigui malalt segueix pensant en el seu Salt.

A Salt, el poble que el va veure néixer fa 51 anys, va morir-hi el 14 de Gener d'enguany, assumint la seva mort amb gran claredat, serenor i una fe envejable, voltat de tots els seus que estimava tant.

La missa de funeral va ésser un testimoni massiu del poble que plora un fill.

L'Ajuntament de Girona, va fer-li els honors de Batlle, com es mereixia i tal com ell li hagués agradat veure.

Reposi en pau.

EMILI SERRA

Dia 14 de maig, a les 8 del vespre, a la capella de les Dominiques, Missa en sufragi dels difunts del Casal.

motos
CATALUNYA
salt

motos
CATALUNYA
salt

CALENDARI OFICIAL DE COMPETICIONS PER A L'ANY 1979

1 - 1	Camp. Prov. Veterans	C. P. Salt	2 - 9	Trofeu Montilivi	C. P. Montilivi
22 - 4	Camp. Prov. Tripletes	Fed. Gironina	9 - 9	VI Hores Femenes a Salt	C. P. Salt
29 - 4	Camp. Prov. Tripletes (finals)	Fed. Gironina	16 - 9	Campionat Provin. Individual	Fed. Gironina
1 - 5	Competició Internacional	C.N. Figueres NQ	12 - 10	Trofeu C. P. Breda	C. P. Breda
13 - 5	VI Hores de Breda	C.P. Breda NQ	21 - 10	Dupletes Mixtes a Figueres	C. N. Figueres NQ
20 - 5	Concurs Fundació C.P. Salt	C.P. Salt	1 - 11	Trofeu Fies Sant Narcis	G. E. i E. G.
27 - 5	Copa President	Fed. Gironina	25 - 11	Dupletes a Figueres	C. N. Figueres
3 - 6	Diada del Club a Montilivi	C. P. Montilivi			
14 - 6	Festa Major Germans Sabat	C.P. Sabat			
17 - 6	Concurs C.R.A.C. a Cassà	C.R.A.C. Cassa			
1 - 7	Camp. Provincial Dupletes	Fed. Gironina			
8 - 7	Concurs Campdevàdol	C.P. Campdevà.			
25 - 7	VII Trofeu Vila de Salt	C. P. Salt			
29 - 7	Trofeu Guillerles	P.B. Sant Hilari			
12 - 8	XII Hores C.R.A.C. Cassà	CRAC Cassà NQ			
25 - 8	XXIV Hores a Salt	C. P. Salt NQ			
26 - 8	XXIV Hores a Salt (final)	C. P. Salt NQ			

— Falta per decidir la data de celebració del Concurs que organitzarà el novell C. P. Ripoll. Serà pel juny o pel setembre

— NQ vol dir que aquest concurs no qualifica per als jugadors de 1ª de cara a la permanència en aquesta categoria.

SALT - SALT - SALT - SALT

Feta ja la compaginació d'aquest butlletí, vaig pregar al Consell de Redacció que em deixessin un espai per poder donar els resultats dels Campionats Provincials de Petanca, modalitat tripletes, que el dia 29 d'Abril van finalitzar. El meu prec va ésser escoltat, tot dient-me amb "conya" que, si no hi podia posar res de bo de Salt, me n'hauria d'escoltar quatre de fresques.

Això no em va espantar. Estava segur de poder parlar-ne bé però amb sinceritat no esperava, i ho desitjava, que assolíssim els primers llocs a les quatre categories. Per quatre voltes el nom de Salt va ésser anomenat com a guanyador. Per un any més elstítols, i amb ells el dret de competir als Campionats d'Espanya, han vingut a Salt. Altra volta s'ha repetit l'espectacle de la caravana motoritzada i sonora que, des de la plaça de braus de Girona, ha desfilat pels carrers fins desembocar al Casal, on entre visques, fotos, pernil, xampany i fins i tot alguna llàgrima, s'ha festejat aquest quàdruple triomf.

Una crònica detallada dels fets voldria dir escriure planes i ocupar un espai de què en aquest Butlletí no dispo. Al proper intentaré plasmar les dues jornades amb una exposició del com, el perquè i amb qui el Club Petanca Salt ha repetit l'heroicitat, posant rúbrica escrita amb tinta

de jugar bé, i amor al Club, al fet d'haver assolit, també no fa molts dies, el primer lloc a la Lliga Provincial.

Els resultats dels Campionats Provincials han estat:

JUVENILS

1er. C.P. SALT.

Ruiz, Duran i Casas

2on. C.P. SALT.

Torras, Fernández i Ventura

DONES

1er. C.P. SALT.

Martín, Torre i Cortada

2on. C.P. MONTILIVI.

Zafra, Serra i Martínez

3er. C.P. SALT.

Peruga, Cedacers i Quintana

4rt. C.P. SALT.

Carrillo, Espinosa i Font

SENIORS 2ª Cat.

1er. C.P. SALT.

Peruga, Fernández i Martín

2on. CRAC Cassà.

Fernández, Fernández, Xifró

SENIORS 1ª Cat.

1er. C.P. SALT.

Hidalgo, Gómez i Garcia

2on. G.E. i E.G.

Mont, Alvarez i Caula

3er. C.P. BREDA.

Cuní, Serra, Sánchez

4rt. C.N. FIGUERES.

Martínez, Martínez, Grau,

A la vista de tot això només resta un comentari: endavant tots i ben junts. Així es forja un Club.

JOAN ARNAU

PRÒXIMES ACTIVITATS

-
- 13 DE MAIG** EXCURSIÓ A OIX, SANT MIQUEL DE PERA, BESTRACÀ (1044 m.) I BEGET.
Hores de marxa: 5. Vocal: Quim Pla.
Itinerari que compagina dos aspectes ben característics del nostre excursionisme: L'al·licient muntanyenc de l'ascensió al Puig de Bestracà amb l'espectacular visió de conjunt de l'Alta Garrotxa que des del cim es domina, i la visita a dues joies del romànic: L'ermita del Bestracà i l'església de Beget (s.XI), un dels millors exponents del romànic català, que guarda el famós Crist-Majestat.
-
- 24 DE MAIG** A les 9 del vespre, a la Sala Gran.
PROJECCIÓ DE DIAPOSITIVES
EL MASSÍS DELS ECRINS,
un "quatre mil" al nostre abast per Josep Cristòfol
-
- 27 DE MAIG** EXCURSIÓ A SANT MARTÍ SACALM, EL FAR I RUPIT.
Hores de marxa: 6- Vocal: Jordi Duart.
Si l'excursió al Santuari del Far ha esdevingut al llarg dels anys, una de les més clàssiques, la travessia fins a Rupit pel camí que transcorre espectacularment arran de cinglera és una de les més admirables del Collsacabra.
-
- 10 DE JUNY** EXCURSIÓ A LA SERRA DE MILANY, ERMITA DE SANTA MAGDALENA DE CAMBRILS I CASTELL DE MILANY.
Hores de marxa: 5 Vocal: Josep Cristòfol.
La serra de Milany forma part del conjunt orogràfic del Puigsacalm, al que supera en altura i en l'extensió del panorama que s'hi domina. Un itinerari bellíssim i inèdit per a la majoria dels nostres excursionistes.
-
- 23 I 24 DE JUNY** ACAMPADA DE SANT JOAN A LA VALL D'HORTMOIER (ALTA GARROTXA)
FOC DE CAMP EXCURSIONS
Situada al cor de l'Alta Garrotxa, la idíl·lica Vall d'Hortmoier és lloc ideal per a l'acampada a muntanya: Prats, boscos i aigua abundants, i possibilitat d'excursions per a tots els gustos; des de petites passejades al Santuari d'Escales, a Talaixà, a Santa Bàrbara de Pruneres o a Beget, fins a ascensions als principals pics de la comarca: El Comanegre, el Montmajor, el Bestracà, el Rassegoda...
Carretera asfaltada fins a Oix. Camí més o menys practicable fins al lloc d'acampada (Mitja hora a peu). Servei gratuït de transport dels estris d'acampada, motxilles, etc. fins al mateix campament.
-

Pot participar a les excursions anunciades tothom qui ho desitgi, encara que no sigui soci del Casal o del C.E.S. Només cal inscriure's prèviament a la llista que s'exposarà en cada cas a la cartellera del C.E.S. i que quedarà tancada el dijous anterior a cada sortida.

Per a qualsevol aclariment, ens trobareu a la vostra disposició cada dijous, de 8 a 9 del vespre, al local del C.E.S. (Casal de Jubilats).

EL REACTOR ATÒMIC POT ESCLATAR

CONTE FUTURISTA
PER QUIM PLA

I
Tot llegint la premsa del dia 1 d'abril de 1979: "Empleats de la central nuclear de Harrisburg, als EU, han manifestat que la bombolla de gas dins el reactor nuclear fa témer una explosió".

II
S'acostava; aquella cosa s'acostava. Des del pont de l'autopista ho veia ben clar. El terror no em deixava pensar, les idees s'esmunyien pel meu cervell sense arribar a coordinar-se. Però ho veia ben clar a través dels meus ulls esbatanats. Aquella cosa s'anava acostant.

Ho recordo perfectament: eren les onze del matí d'un dia que havia començat clar i assolellat. Però, a les onze del matí, el sol tenia un color carbassa: això fou la primera cosa que em féu adonar que aquell dia no era un dia com els altres. Aquell color carbassa em féu sortir de casa i anar al pont de l'autopista. I ara, a les onze del matí, jo era allí dret, ennartat, amb els ulls clavats a l'horitzó.

Ja feia uns quants dies que no sortia de casa. Les ordres eren estrictes: les portes i finestres ben tancades, el drap vermell visible al balcó que donava al carrer, no consumir cap més aliment ni beguda que els que proporcionaven els camions especials que la Junta Coordinadora enviava un cop al dia.

Jo era una de les poques persones que havien estat autoritzades a restar a la ciutat. O almenys així ho creia. Van començar a evacuar les dones en estat. Després els nens. I, finalment, tothom qui no fos imprescindible, a criteri de la Junta Coordinadora. Els carrers havien anat quedant deserts; només, de tant en tant, un drap vermell com el que jo havia posat al balcó indicava que allí encara hi havia un ésser vivent.

No hi havia corrent elèctric i havien tallat el telèfon. Encara no m'explico com es van descuidar de requisar els aparells de ràdio de piles. El meu atrotinat transistor era l'única cosa que em lligava amb el món exterior, amb la resta del món que esperava horroritzada el desenllaç. Suposo que el neguit i el tràfic de l'evacuació els havia fet oblidar aquest detall. Es així com vam poder seguir, minut a minut, la nostra agonia.

La primera cosa que vaig saber era que, en un radi de cinquanta quilòmetres a la rodona, no hi quedaria ni un bri de vida. Per què, doncs, no ens havien evacuat a tots? Al començament ens van convèncer dient-nos que segurament que podrien arranjar l'avaria. Després, ja no ens va ser possible sortir de la ciutat. Estàvem contaminats; era com si tinguéssim la pesta. Es repetia allò que havia vist al cine o havia llegit. Una ciutat tancada a l'exterior, aïllada, ompestada, esperant a veure que passava: si es morien tots o si se'en salvava algun. Sí, com a l'edat mitja.

Tot això ho sé perquè em van cridar per assistir un malalt. Estava greu, agonitzant es pot dir. Me les vaig empecar per enviar el vigilant a cercar un medicament especial. I, quan va ser fora, vaig preguntar al malalt què havia passat. Em digué, amb la manera característica dels qui es moren, que l'havien ferit els vigilants de les carreteres. I era cert. Al mig del pit tenia un forat de bala. Havia perdut molta sang però encara tenia esma per parlar: "... han estat ells ... són molts... van vestits d'una manera estranya... desapareixen contra tothom qui s'acosta... ens tenen voltats a tots... Quan va tornar el vigilant amb el medicament aquell home ja era mort.

Ho vaig comprendre. Estàvem en una presó monstruosa. La nostra presó tenia un radi de cinquanta quilòmetres. Érem uns empestats. Érem, al cap i a la fi, uns morts en vida.

Quants érem? Cent, dos cents, mil, dos mil...? No ho sé; no ens ho van dir mai. Pots ser érem cent mil i ens enganyaven dient-nos que havien evacuat la ciutat. Però, tant se val. Aquells dies tot era irreal, tot era surrealista. Què té més cent o cent mil! El principi de la fi havia començat i, en aquests casos, l'estadística compta poc.

De fet, aquell matí a les onze jo era al pont de l'autopista perquè havia comprès que tot s'havia acabat. Vaig desobeir les ordres. Quines ordres? Qui eren i on eren els qui havien donat les ordres?

De moment, era jo tot sol, i el sol color carbassa, i aquella cosa que s'acostava, s'acostava. Al cap d'una estona -havia passat un segon, o potser un any?- em vaig adonar que no era sol al pont de l'autopista, hi havia altres persones. Deu? Vint? Cent? No ho sé. Eren fantasmes o persones? No ho sé tampoc. En tot cas, ningú no deia res, ningú no cercava el contacte amb els altres. Restàvem tots amb els ulls fets endavant, amb el cos aureolat per aquella llum carbassa.

No se sentia res; el silenci era impressionant, si és que haguéssim estat capaços d'impressionar-nos pel silenci. No se sentia res. Ni espetecs de cotxes, ni cants d'ocells ni xerrics d'insectes, ni lladrics de gossos, ni plors de criatures, ni rialles de jovent, ni fregadís de vent, ni remor de pluja. Només aquelles figures carbassa, retallades al pont de l'autopista.

Primer ho velérem. Els arbres, a la llunyania, es mogueren a l'unison com si els haguessin donat un cop de maça. Després ens fueiteja la cara un vent calent i desagradable. Després sentírem una bonior estranya, com si s'hagués aixecat un vesper. I aquella cosa que s'acostava, s'acostava...

QUIM PLA

talleres

Construcción de:
Matrices - Moldes - Traquelados
Inyección plásticos

Dr. Castany, 7, 9 y 13
Dr. Castany, s/n.
Tels. 20 26 69 y 21 44 00

SALT - GIRONA

¡CORRE, CORRE,
QUE VIENE
MARET!

CON SU
SALCHICHON
COCHON

SALCHICHON COCHON

Maret[®]

FABRICADO POR: **JAMONES GERONA, S. A.** AVDA. CANIGO, s/n.
TELF. * 21 43 50 - TELEX. 57170 HAM-E - SALT - GERONA

LES EINES MÉS PRIMITIVES TROBADES A LES RODALIES DE SALT

En pocs anys hem vist canviar l'aspecte del pla de Montfullà, Salt, Girona, Sant Gregori, Sarrià i Sant Julià de Ramis, travessat pel Ter de La Pilastra al Congost. S'han obert nous carrers i s'han bastit blocs de vivendes que ocupen terrenys que fins fa poc es conreaven. Aquesta transformació és un pas més d'una llarga història que cada vegada s'obria més remota.

Els senyals més antics del pas d'aquesta història són ben palesos en els llocs més elevats que envolten la plana, llocs on es situaren les primeres vivendes i poblats d'època ibèrica i romana i on s'obren, a Sant Julià de Ramis, les coves que ocuparen els caçadors del Paleolític Superior.

En canvi, solen faltar al pla, el qual, pocs metres més elevat que el riu Ter, possiblement va començar a ésser conreat i habitat en una època relativament recent. D'haver-hi hagut senyals d'ocupació més antiga, el Ter, que ha format la plana, s'hauria cuidat d'esborrar-los amb les seves periòdiques inundacions i sorprenents canvis de curs que han anat formant i modelant la plana, fet que queda demostrat amb la troballa de capes de riencs i sorra cada vegada que s'obren pous i fonaments, encara que sigui en llocs allunyats del curs actual.

La plana que s'estén a les vores del riu i que nosaltres coneixem no és sino la més moderna de les terrasses que el Ter ha anat fent al llarg de centenars de milers d'anys. Abans en tingué d'altres més elevades que han estat destruïdes per l'erosió a mida que el Ter s'obria un nou pas i enfonsava el seu buc, seguint les oscil·lacions climàtiques i els canvis d'altura de les aigües de mar.

En el Puig d'En Roca, prop de Girona, es conserven les restes de tres terrasses més elevades (a 8, 46 i 78 metres) que no l'actual, que ho és d'uns 3 metres. En aquestes terrasses s'han conservat eines molt primitives, fabricades pels homes que s'hi instal·laren, eines que demostren que les rodalies del que és avui Girona eren habitades ara fa potser més de 500.000 anys per homes molt primitius que es servien d'un limitat nombre de tipus d'eines senzilles, de les quals algunes de les que fabricaven en pedra han arribat fins a nosaltres.

La plana i les vores del riu devien ésser visitades pels caçadors de l'Edat de Pedra, en recerca d'animals i peixos, i és molt possible que s'hi instal·lessin, ja que hi tenien sorreres i codolars secs i desprovistos de vegetació.

Les eines que hi deixaren abandonades són còdols de pedres dures diverses, del tamany d'un puny, còdols que han estat colpejats diverses vegades, en una o dues direccions, traient-ne ascles i resquills, i fent-los un tall sinuós, que tant devia servir per tallar com per aixafar.

Les ascles i esquerdisos que en sortien eren aprofitats per treballs de més precisió. Amb aquestes eines esquarteraven i tallaven els animals caçats. Encara faltava molt perquè l'ús del foc fós habitual.

Són aquests útils els senyals més antics de la presència d'homes a les nostres comarques, i han permès allargar-ne la Prehistòria fins a límits insospitables fa pocs anys. Des d'elles fins a les complicades eines d'avui dia hi ha tota la història de l'home, història que es remonta a èpoques tan allunyades de nosaltres, amb un clima, una flora i una fauna tan diferents de les d'avui dia, que només de pensar-hi fa rodar el cap.

El primer lloc on foren identificades aquestes eines fou al Puig d'En Roca, però cada vegada les troballes són més abundants. Ja se n'han trobat també a Vilablareix i Bescanó encara que enlloc amb tanta abundància com a La Selva, en les petites elevacions típiques de la contrada.

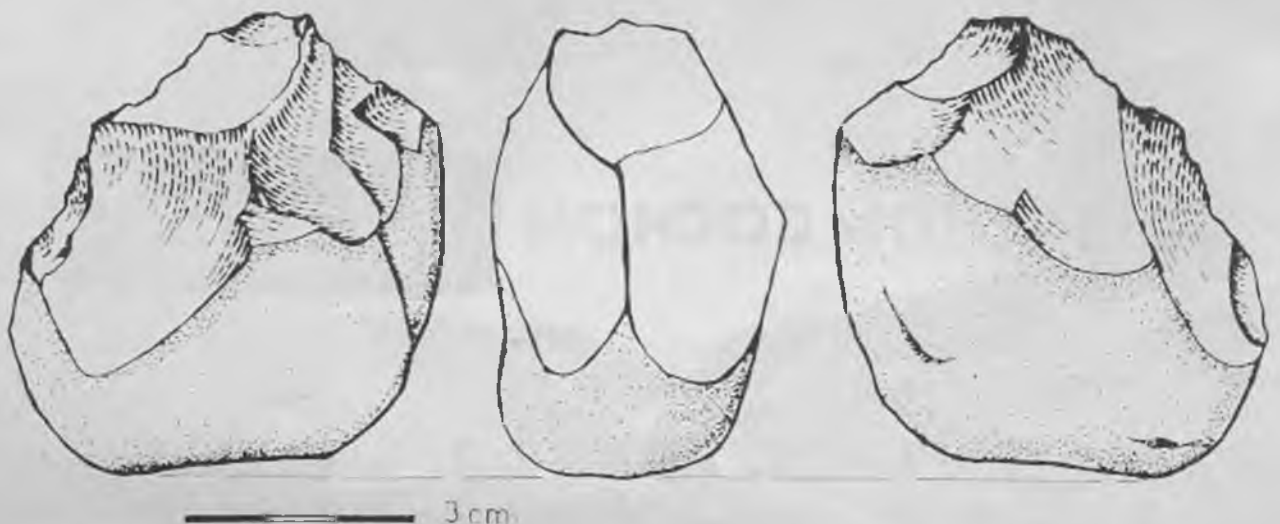
D'alguna manera nosaltres som hereus dels homes que visqueren aquí en temps remots. Les generacions i els cents de milers d'anys que s'han escoltat des d'aleshores son mesura tant de la continuïtat de la societat humana com de la nostra pròpia migradesa.

NARCIS SOLER MASFERRER

Fa poc que l'Associació Arqueològica de Girona ha publicat un llibre sobre el més antic dels jaciments de la nostra comarca.

J. CANAL I E. CARBONELL *Les estacions prehistòriques del Puig d'En Roca.*

1ª Part. Girona, 1979, 101 pàgs. amb 35 figures.

Còdol de quarz tallat per ambdues cares (chopping-tool). Les extraccions hi destaquen un pic. Recollit a Bescanó.

En el I aniversari del C.E.S.

EL MASSÍS DELS ECRINS

un "quatre mil" al nostre abast

EL CENTRE EXCURSIONISTA SALTENC compleix en aquestes dates el primer aniversari de la seva fundació. En aquest any d'existència s'ha dut a terme una remarcable activitat muntanyenca, el detall de la qual publicarem i comentarem en un pròxim número de LA FARGA. D'aquesta activitat cal destacar-ne la campanya de vacances desenvolupada l'estiu passat en diferents contrades del Pirineu, en el transcurs de la qual s'assoliren molts cims de més de 3.000 metres d'altitud per part de diversos membres del nostre Centre, que tot just acabava de néixer. Un naixement prometedor que exigeix-ensexeix-una continuïtat que no desdigni de l'empenta aconseguida.

Així, dins d'aquesta línia de superació i com a complement dels nostres habituals programes d'excursions col·lectives, s'estan ja projectant diverses sortides de vacances per a l'estiu vinent. I si l'any passat vam donar-nos per satisfets amb aconseguir els 3.000 metres d'altitud que ens permeten els nostres Pirineus, ara hom ha cregut que aquest primer aniversari del C.E.S. caldria celebrar-lo amb la consecució d'un cim de més de 4000 metres.

Expedició als Alps

Això suposa, en primer lloc, pensar en la instal·lació d'un campament d'alta muntanya en algun paratge més enllà de les nostres fronteres: Als Alps. I posats davant el fet d'haver d'elegir el lloc d'ubicació d'aquest nostre primer Campament Internacional d'Alta Muntanya, no dubtem gens ni mica: El massís dels Ecrins.

Hi ha tres raons que abonen aquesta ràpida elecció: La primera, el coneixement que tenim d'aquelles muntanyes per haver-les reconegut durant un mes d'estada, fa tres anys. En segon lloc la seva proximitat; a uns 600 quilòmetres de distància, són els cims de més de 4.000 metres que tenim més a la

principalment per la seva salvatge bellesa. Realment, és un dels més impressionants i complets paratges de tots els Alps.

El massís dels Ecrins

Gaston Rébuffat, el famós alpinista francès, vencedor del primer 8000 assolit per l'home i autor de nombrosos llibres i films sobre temes de muntanya, ha publicat un llibre magnífic sobre el massís dels Ecrins, amb el títol "le massif des Ecrins: Les 100 plus belles courses et randonnées". Llegir aquest llibre i contemplar les seves bellíssimes il·lustracions és començar a enamorar-se d'aquestes muntanyes excepcionals. Gaston Rébuffat, l'home que en la seva llarga vida d'alpinista ha recorregut les principals muntanyes de tot el món, és un entusiasta del massís dels Ecrins. El seu llibre comença amb aquestes paraules: "És un paradís salvatge fet per a la felicitat de l'home, de les flors i dels animals. Aquí, hi camina, hi grimpa, hi respira, hi contempla, s'hi escolta el silenci... Hom aconsegueix de viure la natura amb tota llibertat".

Situat a uns 70 quilòmetres de Grenoble, els Ecrins és un bast conjunt de muntanyes, magníficament airoses, que ocupen una superfície cinc vegades la del massís del Mont Blanc. Formen part dels Alps però resten completament deslligades de la seva carena principal. Aquesta característica és el que li dona la seva especial originalitat.

El cim de la Barre dels Ecrins, amb els seus 4.101 metres n'és el punt culminant i tots els altres pics principals oscil·len entre els 3.500 i els 4.000 metres. La Meije, el conjunt més característic i espectacular de tot el massís, arriba als 3.983 metres.

Tant per al debutant com per a l'alpinista confirmat, el massís dels Ecrins és un meravellós terreny de joc que permet les més variades activitats; des de les escalades sobre roca i gel de més dificultat, o les ascensions als pics voltants de geleres, fins a les més plàcides passejades pels marcats corriols que re-

corren les valls i travessen els colls, la més extensa gamma d'excursions hi són possibles. Una vintena de refugis d'altura -ben equipats i còmodes- faciliten la consecució dels cims.

El nostre campament

Estratègicament situat ben bé al cor d'aquest extraordinari conjunt de muntanyes, a 1720 metres d'altitud, hi ha el poblet de la Béarade. S'hi arriba per una estreta carretera asfaltada que passa per paratges impressionants. A tocar el poble a la confluència de dos rius cabalosos, hi ha uns prats ben acondicionats per a acampar-hi. Compten amb les instal·lacions indispensables. Al mateix poblet hi ha botigues, bar, restaurant i oficina de guies.

Es la base ideal per fer excursions a tot el massís.

Aquí muntarem el nostre campament. Aquí pararem les nostres tendes el pròxim mes d'agost. Des d'aquí ens dedicarem durant els dies d'estada, a conèixer el més a fons possible aquest paradís dels Alps. Des d'aquí intentarem assolir -en el primer aniversari del C.E.S.- els 4.000 metres dels Ecrins, aquesta muntanya que, segons Gaston Rébuffat "No s'assembla a cap altra muntanya; és bellíssima, és única".

Veniu-hi!

J. CRISTÓFOL

Barre dels Ecrins (4101 m.)

Avui parlem amb l'EMILI SERRA. De tothom és coneguda la personalitat del qui avui regeix i és capdavanter del Casal de Jubilats. Creiem que és un deure moral que ell sia qui enceti aquesta secció que, si Déu vol, sortirà a cada número.

— **Emili, recordes la data del teu nomenament com a President del Casal?**

— La data exacta no la recordo, però crec que era pels voltants de novembre de 1975.

— **Abans de tu qui havia estat President?**

— En Pere Vila i Massachs. El Casal encara no existia, però sí el que va ésser la llavor de l'actual. Estic parlant del Club Petanca Salt.

— **Entrant de ple als temes que, més o menys, poden ésser motiu de discussió o polèmica, així, sense pensar-ho, t'engeguem el primer tret. Quins han estat els motius per pujar la quota anual de 200 a 500 pessetes?**

— Tal com vaig dir el dia de l'última Assemblea, considero que el Casal està en una primera fase i que fa falta moltes coses més. Retirar-me, vivint del que fins aleshores s'havia fet, era, crec, voler viure de la «rifeta». Per això junt amb l'equip que m'envolta, vàrem pensar la manera de poder portar a terme el que creiem havia d'ésser el Casal de Jubilats a Salt. Les obres per pujar un pis més voltaven el milió i mig de pessetes i l'única manera de poder fer-ho era a través d'un crèdit. Per això vàrem pensar que un augment de la quota anual podia solucionar-ho tot. D'aquesta manera tothom hauria posat el seu gra de sorra en una tasca que esdevindria exemplar i edificant. La meua, la nostra màxima aspiració seria que a través de gestions amb les Entitats Governamentals es pagués aconseguir aquestes obres sense treure'ns un duro de la butxaca. El fi del Casal i l'esforç de tots, des del més jove fins al jubilat de més edat, s'ho mereixen. Si això es portés a terme, les quotes tornarien a ésser les d'abans. No seria bonic?

— **Fins ara, s'han rebut ajudes de les Entitats Oficials?**

— L'Ajuntament de Girona ens va donar 15.000 pessetes per pagar la meitat de l'escomesa del llum i cada mes contribueix amb 5.000 ptes. per poder pagar el rebut. Apart d'això ens ha pagat algunes altres coses, com poden ésser el gual d'entrada, algun canvió de sorra, etc.

— **Esperes del nou Ajuntament i de la Generalitat ajudes al Casal?**

— L'Ajuntament crec que com a mínim continuarà amb el que feia fins ara, ja que és un acord pres en sessió. Esperem que vegin l'esperit que ens mou i estudiïn la possibilitat d'augmentar les ajudes. Pel que fa a la Generalitat, és una cosa que hem de tramitar, i hem d'estar tots disposats a fer els passos necessaris per aconseguir una ajuda per al que considero una obra justa i humanitària. Si per aconseguir tot això fa falta anar a trobar al President Tardelles, ho farem. La tasca s'ho mereix.

— **Dintre del Casal s'hi barregen una sèrie de diem-ne ambients. Des dels jubilats fins els més petits, passant pels petanquistes, muntanyencs, jugadors d'escacs, etc. Creus que s'hi poden enquistar més activitats?**

— Sempre i quan hi hagi una persona o grup responsable, per què no? Jo voldria que el Casal esdevingués una Entitat diem-ne benèfica - esportiva cultural que fos mirall de totes les que existeixen. La nostra porta només està tancada a l'enveja, al mal viure, la malèncio i l'engany. Tothom que sigui diferent a tot això que he dit, serà ben rebut.

— **Una pregunta freda i al mateix temps incòmoda. Casal és el mateix que Asil?**

— Rotundament, no. Els jubilats, gràcies a Déu, es mouen dintre d'unes pensions que, si no del tot del gust d'ells, els permeten viure d'entre d'un bon nivell de vida. Per això el Casal no farà distincions entre uns i altres. Els jubilats tenen el seu Casal a Salt perquè s'ho mereixen, sigui privat o oficial. De crítiques sempre en tindrem. La crítica és bona. Quan algú critica és perquè creu que s'ha ferit alguna cosa que li pertany. Això és el que volem, que tothom se senti com a part integrant d'allò del que parla, bé o malament. Per altra part et puc dir que la Junta estudiarà tots aquells casos de persones sense possibilitats econòmiques, que vulguin formar part de la nostra família. Si hi ha algun cas d'aquests, que pensin que el Casal els rebrà amb els braços oberts. Hi tenen tant de dret com els altres.

— **Com veus les relacions entre els, diguem-ne vells, i els joves?**

— Les normals de la vida moderna. Pensem tots que cap fill no tracta el seu pare com ho feia el amb el seu. És llei de vida i les generacions canvien. No vol dir això que les relacions siguin més fredes que abans, és una conseqüència més del desenvolupament del món.

— **Passant a temes més concrets, no creus que fan falta actes culturals i cívics?**

— Una pregunta que si no me l'haguessis plantejat tu, l'hauria fet jo. En tota família fan falta relacions humanes que ajudin a conviure. No tinc cap queixa de les Seccions del Casal. La Petanca està lluitant per conservar i millorar el renom que ha aconseguit amb els anys. Fan Concursos Provincials, Locals, Regionals, Internacionals i en tots ells deixen constància del nivell, tant esportiu com moral que porten dins. Aprofito per felicitar-los efusivament pels resultats aconseguits en els Campionats d'Espanya i per aquest primer lloc a la Lliga Provincial.

En quant a la Secció de muntanya, la més jove, ens han donat proves del seu valer i entrega. Han organitzat excursions, actes culturals, exposicions, etc. És un grup que, juntament amb els petanquistes, poden caminar sals. Això és una raó més que poderosa per donar-los tot el nostre ajut. Com a President del Casal em sento orgullós de les seccions esportives. Referent als actes culturals i la seva pasta en marxa, està en el programa d'actuació per aquest any. Concerts, conferències, etc. Amb tota la sinceritat del cor us puc dir que al final de l'any el balanç cultural serà positiu i amb gran superàvit.

— **Per acabar, voldria que a través d'aquest Butlletí dirigissis unes paraules a tots els components del Casal dels Jubilats.**

— Dir a tots que vegin el Casal com a la seva llar. Als que ja hi pertanyen, que procurin estimar-lo com si fos una cosa més d'ells. Entre tots hem de fer que això perseveri i augmenti. Que donin idees, col·laborin i finalment ens comprenguin quan una cosa no es fa al gust de tots. Ajudant Déu, dintre pocs anys podrem estar més orgullosos que ara de tenir un local adequat i amb capacitat per a molta més gent. Als que encara no ens coneixen, els vull dir que les portes estaran sempre obertes per a tothom. Als components de les Juntes de les seccions esportives i a tots els seus jugadors, socis i simpatitzants, que a la vegada ho són del Casal, només em cap que elogis. Que pensin i sàpiguen que el President del Casal està orgullós de formar part del tronc que tan bones i fortes branques té.

cartes a la farga

La falta de dialèg és una de les plagues pitjors del nostre temps. A l'hora de la veritat, tots en patim d'aquest mal i, alhora, tots en som culpables. Aquest és el motiu que ha mogut el consell de Redacció de "LA FARGA" a obrir aquesta secció.

Espereu les vostres cartes. Les llegirem totes amb atenció i afecte i mirarem de publicar-les totes, ja que creiem en el dialèg. Volem que aquesta secció tingui caràcter i una personalitat pròpia.

Això sí, us preguem que ens trameteu les cartes escrites a màquina i a doble espai. Podeu redactar-les en català o en castellà; millor dit, redacteu-les en la vostra llengua de comunicació. Tothom té dret a expressar-se en la seva llengua. I, si algú vol que la traduïm al català, només ha de fer que dir-nos-ho. Cal que l'extensió no passi d'una holandes a doble espai.

Cal, també, que signeu les cartes i que ens comuniquem la vostra adreça i el n^o del vostre D.N.I. Amb tot, si us convé, podeu signar amb pseudònim. En aquest cas, solament la Redacció de "LA FARGA" coneixerà la vostra personalitat.

Us hem de dir que la Redacció de "LA FARGA" no mantindrà correspondència amb els qui ens escriguin. I nocal dir-vos que, pel sol fet de publicar una carta això no vol pas dir que estiguem d'acord amb el contingut. També ens reservem el dret de fer algun comentari al contingut de les cartes o a algun paràgraf. Finalment, us avisem que els originals restaran com a propietat de la revista.

Apa, doncs! Ja podeu començar a trametre'ns les vostres lletres: suggeriments, idees, crítiques, opinions, aportacions, etc... L'ús de la paraula, les relacions entre les persones, el dialèg... poden arranjar moltes coses. El tancament no n'arranja cap.

Sr. Director de la Revista "LA FARGA". Sección Cartas a La Farga.

Muy Sr.mío: Habiendo llegado a mi conocimiento la aparición de la citada Revista y siendo conocedor de la creación

de esta interesante Sección y con la seguridad de ver mi carta publicada, me dirijo a Vd. para exponerle mi opinión sobre la problemática de la circulación en Salt.

Indudablemente el problema es acuciente. Por mi trabajo me veo obligado a conducir con mucha asiduidad y puedo afirmar que en todas partes "cuelcen habas", pero eso es que, señores; el tramo de Gerona a Salt, es de armas tomar. Si circulas por la carretera, tienes que andar con mil ojos, debido a la gran cantidad de vehículos, hasta aquí, bastante normal, pero hay que añadirle, en primer lugar, la inconsciencia de las motocicletas, que adelantan por donde les da la gana; acaso no se han parado a pensar por un momento, que cuando adelantan a una caravana por la derecha-que es casi siempre-, se están jugando la piel y además sin derecho a reclamar. Con sinceridad, no entiendo a estos señores. Por otro lado, los peatones cruzan muchos de ellos a su aire; me dirán que es que los coches tampoco hacen caso a los pasos cebra, y tienen parte de razón, pero el problema está ahí y no se puede ignorar.

¿Qué me dicen de los que aparcan sobre las aceras y bastante cerca de las esquinas? Los coches que llegan al cruce desde cualquier transversal tienen Stop. Como no se armen de valor y se lancen, debido a la falta de visibilidad, por culpa de los aparcados, se pasan allí el día; y si pasa algo, dirán que no hizo Stop. Sobre las aceras unas señales de prohibido aparcar, con la dispensa de diez minutos o algo así, para carga y descarga. Señores, quítenlas, porque para lo que valen, al menos si no están, los Agentes podrán pasar por la zona con toda tranquilidad y sin ruborizarse.

Dense una vuelta por Salt y quedarán impresionados de la cantidad de patadas que se le dan al Código de la circulación y a las más elementales normas de civismo, en materia circulatoria.

Todo el mundo se queja de la peligrosidad de dicha carretera, pero reconozcamos que con el comportamiento demostrado, poco ayudamos todos a que no sea así. A lo mejor quienes tienen en sus manos el poder de la realización de un imprescindible desvío, piensan que para como se comportan, ya está bien así.

Al menos demostremos que ello no es cierto y que Salt, merece unas condiciones circulatorias en todos los sentidos- de primera calidad.

Muchas gracias, por la publicación de mi opinión, sobre este importante tema.

Atentamente,

PASEANTE

frigoríficos del ter s. a.

MATADERO GENERAL
FRIGORIFICO
SALA DE DESPIECE M.I. 27

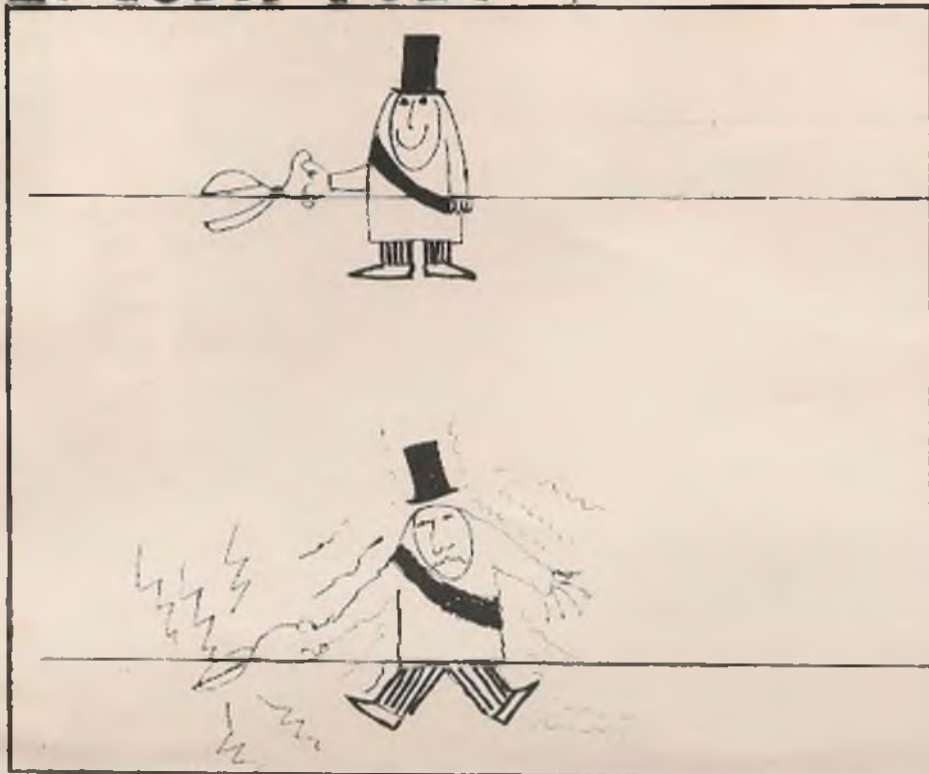
Carnes de cerdo y vacuno mayor
Reparto diario

C/. Major de Salt, 419 Tel. 20 42 50
GIRONA

L'ACUDIT FOLL

PER

BUGARAC

DESPRÉS DE DUES ELECCIONS

La "Vila" de Salt ha passat en poc més d'un mes, pel tràngol de dues jornades electorals. I ara, què? Al pas que anem -ho deia un meu amic, un xic poca-solta - ens tocarà anar a votar cada tres mesos!

De fet, la gent espera realitats més que no pas eleccions. Ja ho deia aquell vell, assegut a la taula d'un bar, jugant a la botifarra amb tres companys. Va entrar al bar una persona, una d'aquelles que volen que tothom s'adoni que ha entrat algú, i va dir com aquell que ho diu a tothom i no ho diu a ningú: "Què! Ja heu anat a votar?". El vell jugador de botifarra va aixecar els ulls de les cartes i, tot mirant un seu company per sobre de les ulleres, va dir amb veu rogallosa: "Tu, què diu que paga aquest?".

A l'hora de calcular els resultats d'unes eleccions, alguns -els qui han perdut- es queixen del fet que molta gent tingui mandra d'anar a votar. I no és mandra, no. És que allà no donen res. A més de trencar-te el cap buscant paperetes, butxaquejant amb angúnia per por d'haver deixat el carnet a casa, mirant llistes i més llistes amb el resultat que, al final et diguin que t'has equivocat de taula... encara et prenen la papereta de votació i...bona nit, dotze hores!; no sabràs mai més què n'han fet del teu vot. Si almenys donessin pa i trago a tothom qui vota! Però, cal Pateixes d'esperit com un desgraciat abans no t'has decidit a anar a votar. I, quan ho has fet, te'n vas amb la sensació que allí t'han pres quelcom.

Sort que molta gent s'ho pren amb resignació. Estirant molt arriben a fer un comentari un pèl sarcàstic "Es valen del fet que nosaltres no hem anat gaire a estudi. Ja ho veuràs quan votin els nostres néts!"

BURXETA

SOPA de LLETRES.-

M	E	T	R	E	A	S	T
S	J	M	O	L	A	B	O
Q	P	H	O	F	E	R	D
R	P	B	G	H	R	C	H
U	I	S	O	E	M	I	Y
W	S	T	F	L	L	Ñ	O
X	T	Y	Q	K	I	J	P
W	A	U	Z	R	T	C	S

EN HORITZONTAL, DIAGONAL O VERTICAL
BUSCA 5 PARAULES RELACIONADES AMB
LA PETANCA.-

SOLUCIO: metre - bola - pizza - ferro - botle